

Podsumowanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego

zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

Wprowadzenie

Obowiązek przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego (dalej: Planu lub PZPWM) wynika z art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹ (dalej: ustawy ooś). Obejmuje ona:

- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko (dalej: Prognozy) po wcześniejszym uzgodnieniu, z organami właściwymi² w sprawach opiniowania i uzgadniania, zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu (ogłoszenie/obwieszczenie o podjęciu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany PZPWM wraz z informacją o sposobie, terminie oraz formie składania wniosków, ogłoszenie/obwieszczenie o wyłożeniu dokumentu do publicznego wglądu i rozpoczęciu konsultacji społecznych wraz z informacją o udostępnieniu projektu dokumentu oraz o sposobie, terminie oraz formie składania wniosków i uwag), którego celem jest umożliwienie społeczeństwu zgłaszania wniosków na etapie przedprojektowym oraz wniosków i uwag do projektu PZPWM. Konsultacje społeczne to sposób uzyskiwania opinii, stanowisk, propozycji itp. od instytucji i osób, których w pewien sposób dotkną, bezpośrednio lub pośrednio, skutki proponowanych działań.

Zgłoszone uwagi i wnioski zostały objęte analizami w przeprowadzanej strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko oraz wzięte pod uwagę w ostatecznej treści dokumentu. Zgodnie z art. 43 ww. ustawy: „Organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa podaje do publicznej wiadomości informację o przyjęciu dokumentu i o możliwościach zapoznania się z jego treścią oraz:

- uzasadnieniem;
- podsumowaniem”.

Uzasadnienie zawiera informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa (Art. 42 pkt 2 ustawy ooś).

Podsumowanie zawiera uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 2) opinie właściwych organów;
- 3) zgłoszone uwagi i wnioski;

¹ Dz.U. z 2018 r. poz. 2081

² Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska oraz Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

- 4) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
- 5) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu” (Art. 55 ust. 3 ustawy ooś).

Realizując uchwałę Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego (Nr 196/16 z dnia 21.11 2016 r.), marszałek województwa zawiadomił społeczeństwo obwieszczeniem³ z dnia 23 stycznia 2017 r. o podjęciu ww. uchwały oraz jednocześnie poinformował o możliwości składania wniosków w terminie do 31 lipca 2017 r. Informacja o trwających konsultacjach oraz obwieszczenie marszałka o podjęciu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego zamieszczono również w prasie lokalnej (*Tygodnik Ostrołęcki, Tygodnik Płocki, Tygodnik Radomski, Tygodnik Ciechanowski, Tygodnik Siedlecki, Życie Żyrardowa*).

W okresie konsultacji społecznych, trwających do 31 lipca 2017 r., wpłynęło 11 770 pism, które zostały podzielone na 20 680 wniosków. 19 603 wnioski dotyczyły tematu energetyki, co stanowiło 94,8% liczby wszystkich złożonych wniosków. 741 wniosków dotyczyło kwestii transportu (3,6% liczby wszystkich wniosków). 88 wniosków dotyczyło ochrony środowiska (0,4% liczby wszystkich wniosków). Resztę stanowiły wnioski dotyczące m.in. dziedzictwa kulturowego, turystyki i sportu, gospodarki wodnej i innych dziedzin (1,2% liczby wszystkich wniosków). Największa liczba wniosków – 19 429, dotyczyła przebiegu planowanej inwestycji krajowej linii elektroenergetycznej 400 kV na trasie Kozienice-Ołtarzew. Większość wniosków miała charakter protestu i sprzeciwu przeciwko określeniu w Planie szczegółowego przebiegu powyższej linii przez miejscowości zamieszkania wnioskodawców. Organem właściwym do rozpatrzenia w zakresie inwestycji ujętych w programach krajowych jest Wojewoda Mazowiecki. Zostały one ujęte w odrębnym zestawieniu dotyczącym tylko oprotestowanych inwestycji elektroenergetycznych najwyższych napięć.

Najwięcej pism z wnioskami do Planu pochodziło z gmin położonych w południowo-zachodniej części województwa mazowieckiego, wśród których wyróżnić można gminy: Grodzisk Mazowiecki, Jaktorów, Stromiec, Tarczyn, Promna, Warka, Wiskitki. Zdecydowaną większość pism (97,1%) złożyły osoby fizyczne. 1% z całkowitej liczby pism stanowiły pisma złożone przez organy administracji samorządowej. Pozostałe pisma zostały złożone przez przedsiębiorstwa, osoby prawne, uczelnie, szkoły, instytucje badawcze, czy też stowarzyszenia, fundacje i komitety. Znaczna większość pism (69%) została złożona osobiście. Drogą pocztową wpłynęło 28% z całkowitej liczby pism, natomiast drogą elektroniczną dotarło tylko 3% ogółu.

1. Informacja o udziale społeczeństwa w postępowaniu (zgodnie z art. 43 pkt. 1 ustawy ooś).

W dniu **24 lipca 2018 r.** Zarząd Województwa Mazowieckiego przyjął projekt: „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego” oraz „Prognozy oddziaływania na środowisko do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego oraz do stanowiącego jego część Planu zagospodarowania przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego Warszawy”.

³ Obwieszczenie Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 23 stycznia 2017 r., o podjęciu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego

Następnie projekt Planu wraz z Prognozą został poddany konsultacjom społecznym oraz opiniowaniu i uzgadnianiu przez właściwe organy i instytucje odpowiedzialne za zagospodarowanie przestrzeni na podstawie art. 41 ust. 1 pkt 5a - 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 1945) oraz na podstawie art. 39 oraz 46 pkt 1 i art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 2081).

Zgodnie z obwieszczeniem Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia **24 lipca 2018 r.** (*Rzeczpospolita*, 27 lipca 2018 r.) zawiadomiono o wyłożeniu projektu Planu wraz z Prognozą do publicznego wglądu i rozpoczęciu konsultacji społecznych w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Projekt dokumentu wraz z Prognozą został zamieszczony na stronach internetowych: Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego – www.mazovia.pl, Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego – www.bip.mazovia.pl, Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego w Warszawie – www.mbpr.pl (w zakładce Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego – projekt). Ponadto dokumenty w wersji papierowej przeznaczonej do wglądu udostępnione zostały w siedzibie Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego w Warszawie przy ul. Nowy Zjazd 1, w godzinach pracy biura (8:00-16:00).

Zawiadomienia Marszałka Województwa Mazowieckiego informujące o wyłożeniu projektu Planu wraz z Prognozą do publicznego wglądu i rozpoczęciu konsultacji społecznych, z prośbą o zamieszczenie Obwieszczenia na tablicach informacyjnych, stronach internetowych i BIP urzędów oraz innych publicznie dostępnych miejscach, wysłane zostały drogą pocztową do odpowiednich instytucji samorządowych. Równoległe projekt Planu wraz z Prognozą przekazany został do właściwych organów opiniujących i uzgadniających. Łącznie Marszałek Województwa skierował wystąpienia do 916 jednostek, w tym do organów uzgadniających: Ministra Inwestycji i Rozwoju, Regionalnego, Dyrektora Ochrony Środowiska (RDOŚ), Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (PWIS), Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Dyrektora Kampinoskiego Parku Narodowego, Dyrektorów Regionalnych Zarządów Gospodarki Wodnej w Białymstoku, Gdańsku, Lublinie i Warszawie.

Możliwość udziału społeczeństwa w konsultacjach społecznych dokumentów, będących elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, zapewniona została w terminie od 27 lipca 2018 roku do 5 września 2018 roku (40 dni). Uwagi i wnioski mogły być wnoszone w formie pisemnej na adres: Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie, ul. Nowy Zjazd 1, 00-301 Warszawa, za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres e-mail: konsultacjeppzpw@mbpr.pl, ustnie do protokołu w siedzibie MBPR w Warszawie.

W okresie od maja do lipca 2018 roku odbyły się konferencje subregionalne: w Radomiu (14.05), Płocku (18.05), Siedlcach (04.06), Ciechanowie (08.06), Ostrołęce (11.06), Warszawie (25.06) oraz Żyrardowie (06.07), na których przedstawiano ustalenia projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego. Sprawozdania z konferencji zamieszczone zostały na stronie internetowej MBPR: www.mbpr.pl.

2. Informacja dotycząca sposobu i zakresu uwzględnienia uwag i wniosków zgłoszonych w związku z udziałem społeczeństwa (zgodnie z art. 43 pkt. 1 oraz art. 55 ust. 3 pkt. 3.)

Rozpatrywanie zgłoszonych uwag i wniosków do projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego wynika z procedury sporządzania dokumentu zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

W dniu 30 października 2018 roku Zarząd Województwa Mazowieckiego przyjął sposób rozpatrzenia wniosków i uwag zgłoszonych do projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko (Uchwała 1713/384/18 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 30 października 2018 r. w sprawie rozpatrzenia uwag i wniosków zgłoszonych do projektów: „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego” oraz „Prognozy oddziaływania na środowisko do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego”).

W ramach procedury sporządzania projektu Planu kierowano się zasadą uspołecznienia (umożliwienie wszystkim zainteresowanym osobom i instytucjom zgłaszania uwag i propozycji do Planu) oraz zasadą partycypacji, polegającą na uwzględnieniu w projekcie Planu – w możliwie najszerszym zakresie – propozycji i stanowisk wyrażanych przez właściwe w sprawach organy i instytucje. Sposób rozpatrzenia uwag i wniosków został uwzględniony w projekcie Planu (w tekście i na rysunkach).

Podczas trwania konsultacji do projektu Planu wpłynęło **2309** pism, zawierających łącznie **2420** dopuszczonych wniosków i uwag. Wyróżniono następujące tematyki wniosków: transport, energetyka, ochrona środowiska, osadnictwo, problematyka społeczna, infrastruktura techniczna, dziedzictwo kulturowe, gospodarka wodna, tereny zamknięte, gospodarka, wnioski wielotematyczne i inne). Zdecydowanie najwięcej wniosków dotyczyło transportu – 88% wszystkich wniosków (w tym wnioski odnoszące się do Centralnego Portu Komunikacyjnego lub inwestycji jemu towarzyszących, np. kolei dużych prędkości – 84% wszystkich wniosków). 8% stanowiły wnioski dotyczące energetyki, a niespełna 2% wnioski dotyczące ochrony środowiska. Pozostały zakres tematyczny obejmował po kilka wniosków.

Zdecydowaną większość wnioskodawców stanowiły osoby fizyczne (97% wszystkich złożonych wniosków). W konsultacjach społecznych wzięły udział również m.in. osoby prawne, organy administracji samorządowej, uczelnie albo szkoły wyższe.

Złożone wnioski dotyczyły głównie terenów proponowanych do lokalizacji Centralnego Portu Komunikacyjnego i obszarów przyległych, pochodziły od mieszkańców następujących gmin: Wiskitki (25% wszystkich wniosków), Jaktorów (21%), Teresin (16%), Grodzisk Mazowiecki (16%).

Ze względu na różnorodny charakter wniosków i uwag, przyjęto podział na trzy kategorie ich klasyfikowania: uwzględnione, nieuwzględnione oraz uwzględnione w części.

Większość wniosków (97%) nie została uwzględniona w projekcie Planu. W grupie tej znalazły się wnioski, których realizacja zadania/inwestycji dotyczyła poziomu krajowego (93% wszystkich wniosków). Inwestycje celu publicznego z poziomu krajowego nie leżą w kompetencji samorządu województwa.

Określenie szczegółowego przebiegu inwestycji rządowych nie należy do kompetencji samorządu województwa. Rysunki Planu przedstawiają orientacyjne rozmieszczenie inwestycji celu publicznego, ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejm RP lub organy rządu. Szczegółowe określenie obszaru i zakresu inwestycji związanej z lokalizacją Centralnego Portu Komunikacyjnego nastąpi na podstawie przepisów Ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym. Natomiast organem kompetentnym do

ustalenia lokalizacji inwestycji ujętych w specustawie przesyłowej jest właściwy miejscowo wojewoda.

Wnioski, które dotyczyły zadań/inwestycji na poziomie regionalnym stanowiły 5% wszystkich złożonych wniosków.

Uwzględniono blisko 30% wniosków z poziomu regionalnego. Zostały one uwzględnione w dwojaki sposób:

- 1) poprzez uzupełnienie lub korektę zapisów projektu Planu,
- 2) oraz poprzez uznanie, że dany wniosek jest zgodny z celami i kierunkami polityk przestrzennych, a jego realizacja nie wymaga zmian zapisów projektu Planu.

Oba rodzaje przyjętych wniosków zostały uwzględnione w sposób bezpośredni lub pośredni. Pierwszy stanowiły zapisy wynikające wprost z literalnego brzmienia treści złożonego wniosku, który został uwzględniony w ustaleniach Planu. Wnioski uwzględnione pośrednio wpisują się w określony kierunek działań czy uwarunkowania rozwoju.

Ok. 69% wniosków z poziomu regionalnego zostało nieuwzględnionych. Powodem nieuwzględnienia była ich sprzeczność merytoryczna ze strategicznymi dla województwa mazowieckiego celami i kierunkami rozwoju, wyrażonymi m.in. w Strategii rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 r., a także z uwarunkowaniami wynikającymi z dokumentów krajowych.

Niewielka część uwag i wniosków odnosi się do prezentowanej podczas konsultacji Prognozy. Sposób ich rozpatrzenia zawiera poniższa tabela.

Uwagi i wnioski zgłoszone do *Prognozy*

Lp.	Data wpływu	Podmiot zgłaszający	Treść uwagi/wniosku	Sposób rozpatrzenia
1.	22.08.2018	Marek Olechowski Wójt Gminy Teresin	Prośba o korektę załącznika graficznego w zakresie przebiegu granic Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu	Uwaga uwzględniona
2.	31.08.2018	Michał Grodzki Burmistrz Dzielnicy Bemowo Miasta Stołecznego Warszawy	W tab. 3 Analiza oddziaływań w wyznaczonych kierunkach działań z zakresu transportu drogowego podane zostało m.in. „zmniejszenie negatywnych oddziaływań komunikacji na środowisko i ludzi w obszarach zurbanizowanych”, a z analizy przedstawionych dokumentów nie wynika, że będą prowadzone działania inwestycyjne dot. negatywnego oddziaływania istniejących tras komunikacyjnych, w tym trasy S8, która w znaczący sposób wpływa na stan czystości powietrza oraz klimat akustyczny	Uwaga nieuwzględniona. W tab. 3 Analiza oddziaływań ocenione zostały kierunki działań pozainwestycyjnych dot. transportu drogowego, m.in. ujęcie w dokumentach rządowych i sporządzenie dokumentacji projektowej inwestycji w zakresie dróg krajowych (modernizacja dróg oraz budowa obwodnic na drogach). Zgodnie z przeprowadzoną oceną modernizacja dróg oraz budowa obwodnic na drogach przyczynią się do zmniejszenia negatywnych oddziaływań komunikacji na środowisko i ludzi na obszarach zurbanizowanych. Procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzana dla projektu Planu nie zastępuje szczegółowej analizy potencjalnego wpływu na środowisko konkretnych przedsięwzięć o znanych szczegółowo lokalizacjach oraz rozwiązaniach technicznych i technologicznych. W przypadku przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko ustawa ooś przewiduje odrębne postępowanie w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

				Działania dotyczące poprawy jakości powietrza oraz poprawy jakości klimatu akustycznego wskazane zostały w rozdz. 2.10.3. projektu Planu.
3.	03.09.2018	Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Kałuszyńskiej	Umieszczenie w załączniku pn. Prognoza oddziaływania na środowisko do Planu rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie (dot. przebiegu linii elektroenergetycznej 400 kV pomiędzy aglomeracją warszawską a Siedlcami)	Uwaga nieuwzględniona. Inwestycja, do której odnosi się treść wniosku, jest inwestycją celu publicznego z poziomu krajowego i nie leży w kompetencji samorządu województwa. W planie zagospodarowania przestrzennego województwa umieszcza się te inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, o których mowa w art. 39 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością. Szczegółowe zapisy dotyczące rozwiązań alternatywnych znajdują się w rozdziale 9 "Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie".
4.	05.09.2018	Wojciech Michniewicz	Wniosek o zbadanie i zawarcie w prognozie szkodliwości gazociągu Rembelszczyzna – Mory – Wola Karczewska w planowanym przebiegu na odcinku przez Las Bemowski (...) i granicy rezerwatu przyrody Łosiowe Błota	Uwaga bezzasadna. Potencjalne oddziaływanie na środowisko kierunków rozwoju w zakresie systemu gazowego wysokiego ciśnienia zawarte zostało w tabeli 5. Procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzana dla projektu Planu nie zastępuje szczegółowej analizy potencjalnego wpływu na środowisko konkretnych przedsięwzięć o znanych szczegółowo lokalizacjach oraz rozwiązaniach technicznych i technologicznych. W przypadku

				przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko ustawa o oś przewiduje odrębne postępowanie w sprawie oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko.
5.	06.09.2018	Mariusz Szpikowski Prezes Przedsiębiorstwa Państwowego „Porty Lotnicze”	Nie ujęto rozbudowy Lotniska Chopina i PL Radom w: Tabela 3 Analiza oddziaływania	Uwaga bezzasadna. Potencjalne oddziaływania na środowisko kierunków rozwoju w zakresie transportu lotniczego, w tym: rozwój Portu Lotniczego Radom jako lotniska komplementarnego dla warszawskiego portu, a po uruchomieniu CPK jako uzupełniającego ofertę portu centralnego oraz Rozwój Lotniska Chopina w Warszawie w celu zapewnienia odpowiedniej przepustowości do czasu uruchomienia Centralnego Portu Komunikacyjnego ujęte zostało w tabeli 4.
6.	10.09.2018	Andrzej Matysiak Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Radomiu	Aktualizacja mapy o oznaczoną linię elektroenergetyczną NN (zaznaczoną jako linia istniejąca) relacji Kozienice-Ołtarzew, gdyż został zaznaczony planowany przebieg linii elektroenergetycznej z obowiązującego Planu	Uwaga bezzasadna. Na załączniku graficznym oznaczony został orientacyjny przebieg planowanej linii elektroenergetycznej relacji Kosienice – Ołtarzew. (Plan wskazuje jedynie punkty, które linie powinny połączyć). Ustalenie dokładnej lokalizacji planowanych na poziomie krajowym sieci elektroenergetycznych nastąpi w decyzjach administracyjnych wydanych przez właściwego miejscowo wojewodę
7.	10.09.2018	Hanna Izdebska Dyrektor Biura Strategii i Rozwoju; PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	Należy zweryfikować wpływ na komponenty środowiska przyrodniczego budowy linii kolejowych oraz wskazanych przedsięwzięć z zakresu infrastruktury kolejowej (tabela 4)	Uwaga uwzględniona. Zweryfikowano potencjalne oddziaływanie na komponenty środowiska przyrodniczego działań w zakresie transportu kolejowego (tabela 4)

7.	10.09.2018	Hanna Izdebska Dyrektor Biura Strategii i Rozwoju; PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	Nie jest uwzględniona linia 110 kV zasilająca Podstacje Trakcyjne w Sadownym Węgrowskim, Szewnicy i Dobczynie	Uwaga nieuwzględniona. Linia ta nie została uwzględniona w projekcie Planu. Zgodnie z wymogami ustawowymi Plan uwzględnia tylko inwestycje celu publicznego, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm RP lub organy rządu. Inwestycje energetyczne niewymienione imiennie w Planie, w tym inwestycje określone w planach rozwoju przedsiębiorstw energetycznych, są dopuszczone na podstawie zapisów ogólnych projektu Planu w rozdziale pt. "Infrastruktura energetyczna".
8.	10.09.2018	Krzysztof Mączewski Geodeta Województwa, Dyrektor Departamentu Cyfryzacji, Geodezji i Kartografii	Uwagi szczegółowe przedstawione w tabeli (stylistyczne, literówki, itp.)	Uwagi uwzględnione.
8.	10.09.2018	Krzysztof Mączewski Geodeta Województwa, Dyrektor Departamentu Cyfryzacji, Geodezji i Kartografii	Proponuje się zmienić podsumowanie realizacji kierunków rozwoju w zakresie infrastruktury transportowej (strona 53)	Uwaga uwzględniona
8.	10.09.2018	Krzysztof Mączewski Geodeta Województwa, Dyrektor Departamentu Cyfryzacji, Geodezji i Kartografii	Streszczenie w języku niespecjalistycznym wymaga przeredagowania i modyfikacji. Tekst jest zawiły i trudny do zrozumienia dla niespecjalisty. Przeredagowanie tekstu na str. 110	Uwaga uwzględniona

8.	10.09.2018	Krzysztof Mączewski Geodeta Województwa, Dyrektor Departamentu Cyfryzacji, Geodezji i Kartografii	Uwagi szczegółowe do załącznika graficznego	Uwaga uwzględniona
9.	13.09.2018	Tomasz Ryba Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Surowcowej i Analiz Ministerstwo Środowiska	Aktualizacja i weryfikacja zapisów dotyczących gospodarki odpadami, m.in. instalacji do zagospodarowania odpadów komunalnych, instalacji do termicznego przekształcania odpadów, liczbie spalarni	Uwaga uwzględniona
9.	13.09.2018	Tomasz Ryba Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Surowcowej i Analiz Ministerstwo Środowiska	W projekcie dokumentu nie uwzględniono możliwości prowadzenia działalności polegającej na poszukiwaniu, rozpoznawaniu oraz wydobywaniu konwencjonalnych złóż ropy naftowej i gazu ziemnego, jedynie odnosząc się do gazu z formacji łupkowych	Uwaga uwzględniona
9.	13.09.2018	Tomasz Ryba Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Surowcowej i Analiz Ministerstwo Środowiska	Zamieszczono błędne stwierdzenie, że ropa naftowa jest nieeksploatowana na terenie woj. Mazowieckiego (zmiana również w przypisie)	Uwaga uwzględniona
9.	13.09.2018	Tomasz Ryba Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Surowcowej i Analiz Ministerstwo Środowiska	W rozdz. 3.1. Interpretacja oceny zamieszczono stwierdzenie, iż w związku ze stosowaniem technologii szczelinowania hydraulicznego eksploatacja gazu z formacji łupkowych stanowi duże zagrożenie dla środowiska poprzez możliwe zanieczyszczenie wód i emisji gazów. Przedstawione informacje nie znajdują potwierdzenia w badaniach	Uwaga uwzględniona.

			wykonanych przez GDOŚ.	
10.	18.09.2018	Marcin Kolbarczyk Regionalny Konservator Przyrody Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska	W załączniku graficznym prognozy oddziaływania na środowisko nie oznaczono elementu infrastruktury energetycznej - gazociągów	Uwaga nieuwzględniona. Gazociągi nie zostały wskazane na załączniku graficznym, ze względu na zachowanie czytelności mapy. Potencjalne oddziaływanie na komponenty środowiska przyrodniczego kierunków rozwoju w zakresie systemu gazowego wysokiego ciśnienia ocenione zostało w rozdziale 7 Prognozy oddziaływania na środowisko (tabela 5)
11.	18.09.2018	Tadeusz Romańczuk Sekretarz Stanu Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi	W tab. 14 w tytule: Zrównoważone kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej postuluje się aby zamiast projektowanego zapisu nadać nowe brzmienie: „, Przeciwdziałanie nadmiernemu przeznaczaniu gruntów rolnych na inne cele poprzez uwzględnienie w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uwarunkowań wynikających ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz przeciwdziałanie przeznaczaniu przez gminy gruntów rolnych klas I-III na cele nierolnicze w mpzp, z uwzględnieniem struktury użytków rolnych oraz uwzględnienie położenia i sąsiedztwa w procesie decyzyjnym	Uwaga uwzględniona.
	19.09.2018		Projekt zakłada wykorzystanie Wisły na terenie aglomeracji Warszawy w celach transportowych tylko dla tramwajów wodnych, nie uwzględniono transportu towarów	PO TERMINIE

	01.10.2018	Mieczysław Reksnis Dyrektor Biura Polityki Mobilności i Transportu Urząd Miasta Stołecznego Warszawy	W celu zmniejszenia negatywnych oddziaływań komunikacji na środowisko i ludzi na obszarach zurbanizowanych, zgodnie z tab. 3 Analiza oddziaływań, należy przewidzieć działania inwestycyjne dot. ograniczenia negatywnego oddziaływania istniejących tras komunikacyjnych przebiegających przez obszary zurbanizowane, w tym drogi S8, która w znaczący sposób wpływa na stan czystości powietrza oraz klimat akustyczny	PO TERMINIE
--	------------	--	--	-------------

3. Informacja o sposobie wykorzystania ustaleń zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko (zgodnie z art. 55 ust. 3 pkt. 1 - 2.)

Prognozę do Planu sporządzono do projektu Planu z lipca 2018 roku. W październiku 2018 r. wprowadzono zmiany wynikające z etapu opiniowania, uzgadniania oraz konsultacji społecznych, które zaznaczono w tekście szarym kolorem. Zasadniczym celem sporządzenia Prognozy do projektu Planu była ocena stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska w projekcie Planu, jak również wskazanie potencjalnych zagrożeń i pól konfliktów człowiek - środowisko między zasadami i sposobami ochrony środowiska a proponowanymi ustaleniami związanymi z realizacją zapisów projektu Planu, w tym identyfikacja znaczących negatywnych oddziaływań na obszary i obiekty chronione oraz określenie możliwości ograniczenia potencjalnych znaczących oddziaływań na środowisko związanych z realizacją postanowień dokumentu.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w Prognozie, został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie (pismo znak: WOOŚ-III.411.053.2018.ARM z dnia 4 kwietnia 2018 roku) oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Warszawie (pismo znak: ZS.9022.351.2018.MK z dnia 14 marca 2018 roku). Dokonane uzgodnienia wskazały na konieczność sporządzenia Prognozy zgodnie z art. 51 ustawy o oś precyzującym informacje, analizy i oceny, które powinny być zawarte w opracowaniu. Zapisy ustawowe zostały zinterpretowane z punktu widzenia charakteru, funkcji, celów oraz skali dokumentu, do którego sporządzana jest Prognoza.

Charakterystykę stanu i potencjalnych zmian środowiska przyrodniczego województwa mazowieckiego przedstawiono z uwzględnieniem kluczowych uwarunkowań rozwoju, tj. walorów, zasobów i jakości środowiska. Za podstawę analizy przyjęto sporządzone w 2018 roku Opracowanie ekofizjograficzne do Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego.

Za obszar objęty przewidywanym znaczącym oddziaływaniem uznany został miejski obszar funkcjonalny Warszawy (MOFW). Zidentyfikowany został na podstawie analizy walorów przyrodniczo-krajobrazowych, jakości środowiska, istniejących źródeł zagrożeń i presji. Uwzględniono również wyniki prognoz oddziaływania na środowisko sporządzonych do projektu obowiązującej Strategii oraz obowiązującego Planu. Jest to obszar, gdzie kumulują się antropogeniczne zagrożenia środowiska przyrodniczego związane głównie z niewystarczająco rozwiązanymi problemami gospodarki wodno-ściekowej, niezadowolającą jakością wód powierzchniowych, zanieczyszczeniami powietrza, niekorzystnym klimatem akustycznym (hałas drogowy, szynowy, lotniczy) oraz presją urbanizacyjną na tereny cenne przyrodniczo.

Analizę przewidywanych znaczących oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko przyrodnicze dokonano w odniesieniu do kierunków działań określonych w ramach kierunków zagospodarowania przestrzennego województwa. Uwzględniono kierunki działań w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne. W Prognozie nie dokonano szczegółowej oceny oddziaływania, lecz określono oddziaływania potencjalne – ich charakter oraz spodziewane istotne aspekty środowiskowe oraz pozytywne lub negatywne skutki dla środowiska wywołane realizacją ustaleń Planu. Nie została wykonana odrębna ocena wpływu inwestycji celu publicznego,

aczkolwiek wykaz tych inwestycji wykorzystany został przy analizie i ocenie potencjalnego wpływu na środowisko określonych działań.

Zgodnie z wynikami analizy realizacja kierunków rozwoju nie zagraża zasobom, walorom ani jakości środowiska województwa mazowieckiego. Najwięcej korzystnych oddziaływań będzie wynikało z realizacji działań w zakresie ochrony środowiska i zasobów przyrody oraz infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i oczyszczania ścieków. Wpłyną one pozytywnie na środowisko przyrodnicze i warunki życia ludzi, ochronią zasoby i walory przyrodnicze, przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa, jak i jakości poszczególnych komponentów środowiska tworząc warunki dla zrównoważonego rozwoju województwa. Znaczące zmiany i przekształcenia w środowisku spowoduje zwłaszcza realizacja projektów związanych z budową i przebudową infrastruktury komunikacyjnej zmierzającej do m.in.: poprawy dostępności Warszawy, ośrodków regionalnych i subregionalnych oraz poprawy spójności terytorialnej województwa, która warunkuje rozwój społeczno-gospodarczy i przestrzenny oraz wzrost konkurencyjności, może jednak lokalnie zagrozić ciągłości korytarzy ekologicznych i spójności obszarów chronionych.

W Prognozie zidentyfikowane zostały rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie i kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji Planu. Rozwiązania zapobiegające negatywnym oddziaływaniom dotyczą głównie takich dziedzin jak ochrona obszarów cennych przyrodniczo, korytarzy ekologicznych, cennych gatunków i siedlisk przyrodniczych, głównych zbiorników wód podziemnych, obszarów źródliskowych, a także tworzenie zielonych pierścieni oraz wdrażanie koncepcji zielonej infrastruktury. Zaproponowane rozwiązania ograniczające niepożądane skutki dla środowiska skupiają się wokół zagadnień z zakresu infrastruktury technicznej, w tym gospodarki ściekowej, gospodarki odpadami, jak również ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego, przeciwdziałania presji urbanizacyjnej na tereny cenne przyrodniczo. Kompensacja przyrodnicza związana jest z inwestycjami mającymi na celu powiększenie powierzchni cennych przyrodniczo, w tym powierzchni leśnej, renaturalizację, przeciwdziałanie erozji wietrznej oraz rekultywację terenów składowisk.

Z uwagi na ścisłą współpracę zespołów autorskich Planu i Prognozy na wszystkich etapach prac, w ostatecznej wersji Prognozy nie umieszczono propozycji rozwiązań alternatywnych.

4. Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko (zgodnie z art. 55 ust. 3 pkt. 4.)

Ocena pod kątem oddziaływania transgranicznego sprowadza się do stwierdzenia braku występowania potencjalnych znaczących negatywnych oddziaływań w wyniku realizacji któregokolwiek z zamierzeń ujętych w analizowanym dokumencie.

Centralne położenie województwa mazowieckiego oraz charakter planowanych kierunków działań, a także ich realizacja nie warunkują skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala oddziaływania kierunków rozwoju, zapisanych w projekcie Planu może mieć charakter co najwyżej ponadregionalny. Nie przewiduje się realizacji inwestycji infrastrukturalnych bezpośrednio przy granicy państwa. Ponadto działania pozainwestycyjne nie będą powodować bezpośredniego oddziaływania na środowisko.

5. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu (zgodnie z art. 55 ust. 3 pkt. 5.)

Zgodnie z art. 45 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Plan podlega okresowej ocenie poprzez przeprowadzanie przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, opracowanie raportu o jego stanie oraz sporządzeniu oceny realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Monitoring realizowany będzie w ramach Mazowieckiego Systemu Informacji Przestrzennej umożliwiającego dostęp do aktualnych danych oraz ich przestrzenną analizę, jak również w ramach działalności Mazowieckiego Obserwatorium Terytorialnego.